

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಪೂಜಾವಿಧಿ

(ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳ ಅರ್ಥಸಹಿತ)

— ಮನೋಗರ್ತ —

ಯಾವುದೇ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯ ಆವಾಹನೆ, ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪೂಜಾವಿಧಿ, ಈ ವಿಷಯಗಳಿರುತ್ತವೆ. ದೇವತೆಗೆ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸುವ ಮಂತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವು ಪೂಜಕನಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ, ಅವನಿಂದ ಪೂಜಾಕರ್ಮವು ಅಧಿಕ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂರ್ತಿ ರುಲ್ಲಿ ದೇವತೆಯ ತತ್ತ್ವವು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಪೂಜಕರಿಗೆ (ಪೂಜೆ ಮಾಡುವವನು ಮತ್ತು ಅವನ ಕುಟುಂಬಿಯರಿಗೆ) ಅದರ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂದರೆ ಪೂಜಕನ ಮೇಲೆ ಆ ದೇವತೆಯ ಕ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಚತುರ್ಥಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿನ ಪೂಜೆ, ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸಹಿತ ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ವೇದೋಕ್ತ ಮತ್ತು ಪುರಾಣೋಕ್ತ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಸ್ವರಯುಕ್ತ ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಧಿ ವತ್ತಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಒಮ್ಮತೇಕ ಭಾವಿಕರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ

— ಕು —

ಪುರಾಣೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳು ಪರಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳಂತೆ ಕರಿಣ ನಿಯಮಗಳಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಿರುಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪುರಾಣೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳು ತಿಳಿಯದವರು ಪುರಾಣೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದರಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ವೇದೋಕ್ತ ಮಂತ್ರಗಳು ತಿಳಿಯಲು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹಾಗೆ ಟಿಪ್ಪಣೀಯನ್ನು ಹೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ‘ಭಾವವಿದ್ಧಲ್ಲಿ ದೇವರು’ ಈ ತತ್ತ್ವವು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾವವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪೂಜೆಯಿಂದ ಅಷ್ಮೋಂದು ಲಾಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಾಗ ‘ಪ್ರತ್ಯುಷ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನು ಪೂಜಾಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂಬ ಭಾವದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲ ಉಪಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಕಿರುಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಪೂಜಕನಿಗೆ ಗಣೇಶತತ್ತ್ವದ ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧಿಕನೆ. - ಸಂಕಲನಕಾರರು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ ಪೂಜಾವಿಧಿ
(ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳ ಅಥವಾನಹಿತ)

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

೬ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ! ೨

೫ ಮನೋಗತ ೬

೧. ‘ಪೂಜೆ’ ಶಬ್ದದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ೧೧

೨. ಪೂಜೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ೧೧

೨ ಅ. ಪೂಜೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸ್ತೋತ್ರಪಠಣ
ಅಥವಾ ನಾಮಜಪ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ೧೧

೨ ಆ. ಪೂಜಾಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಟ್ಟಿ ೧೧

೨ ೯. ಪೂಜಾಸ್ಥಳದ ಶುದ್ಧಿಕರಣ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣ
ಗಳಲ್ಲಿನ ದೇವತ್ವವನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದು ೧೨

೨ ಈ. ರಂಗೋಲಿ ಬಿಡಿಸುವುದು ೧೪

೨ ೯. ಶಂಖನಾದ ಮಾಡುವುದು (ಶಂಖವನ್ನು
ಉಂಡುವುದು) ೧೫

೨ ೧೦. ದೇವರಪಾಜೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೆ
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ೧೫

ಉ. ಪೂಜೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು	೧೯
ಇ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪೂಜಾವಿಧಿ	೨೦
ಇ ಅ. ಪೂಜೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	೨೧
ಇ ಆ. ಕುಂಕುಮತಿಲಕ ಹಚ್ಚುವುದು	೨೨
ಇ ಇ. ಆಚಮನ ಮಾಡುವುದು	೨೨
ಇ ಈ. ದೇವತಾಸ್ತರಣ	೨೩
ಇ ಉ. ‘ದೇಶಕಾಲ’ ಮತ್ತು ‘ಸಂಕಲ್ಪ’	೨೪
ಇ ಉಂ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಗಣಪತಿಪೂಜೆ	೨೫
ಇ ಎ. ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸ್ತರಣೆ	೨೫
ಇ ಏ. ಪೂಜೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉಪಕರಣಗಳ ಪೂಜೆ	೨೫
ಇ ಐ. ಪೂಜಾಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪೂಜಾಸ್ಥಳ ಇವುಗಳೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವಂತದ (ಪೂಜಕನ) ಶುದ್ಧಿ	೨೬
ಇ ಒ. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿನಾಯಕನ ಮಣಿನ ಮೂರ್ತಿಯ ಪೂಜೆ	೨೭
ಇ ಓ. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿನಾಯಕನ ಮಣಿನ ಮೂರ್ತಿಯ ಉತ್ತರಪೂಜೆ	೨೮